

مبانی مشروعیت جمهوری اسلامی ایران (رابطه دانش و مشروعیت)

محمد موسوی^۱، اصغر پرتوی^۲، سینا کریمی^۳

^۱ هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

^۲ هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

^۳ کارشناسی ارشد علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی

چکیده

مشروعیت یکی از مهمترین مفاهیمی است که همواره نظام‌های سیاسی در طول تاریخ سعی داشته‌اند خود را متصف به آن نمایند و به تبع آن مهمترین مسئله برای حکومت‌ها کسب مشروعیت بیشتر برای تداوم و پایداری طولانی‌تر و جلب اطاعت اتباعشان به نحو رضایت بخش تر با هدف اجرای برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی و سیاسی با جریانی روان و حتی الامکان به دور از خشونت بوده است. مفهوم مشروعیت هم در فلسفه سیاسی و هم در جامعه‌شناسی مطرح است و به جرات می‌توان گفت که اصلی‌ترین و محوری‌ترین مسئله در نظام‌های سیاسی حاضر مسئله مشروعیت و میزان برخورداری از آن است. هدف مقاله حاضر بازنمایی رابطه دانش و مشروعیت در نظام جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و این مسئله را مطرح می‌کند که چه رابطه‌ای میان مبانی مشروعیت جمهوری اسلامی ایران و دانش و آگاهی‌های مردم ایران وجود دارد. در این مقاله با استفاده از روش گفتمان و با استفاده از روش دیرینه‌شناسانه و تبارشناسانه فوکو به مبانی مشروعیت جمهوری اسلامی پرداختیم. در انتها به این نتیجه رسیدیم که در طول سه دهه از انقلاب ما با سه منبع مشروعیت "کاریزما"، "سنت" و "قانون" مواجهیم که هر یک از این گفتمان‌ها از درون دیگری به وجود آمده است و نهایتاً منتهی به گفتمان "قانون‌گرایی" شده است.

واژه‌های کلیدی: مشروعیت، دانش، گفتمان، نظام‌های سیاسی

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۳۰۱-۲۷۷